



PvdA
Vijfheerenlanden

We zijn er voor iedereen.

Ons plan voor een eerlijk en sociaal Vijfheerenlanden

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoud

Voorwoord	3
Wat hebben we bereikt	5
Speerpunten	9
Uitwerking verkiezingsprogramma	13
Een fatsoenlijke, betaalbare en duurzame woning voor iedereen	14
Iedereen verdient goed, betekenisvol werk en inkomen	16
Een kansrijke toekomst zonder armoede.	18
Iedereen voelt zich veilig en gezond.	20
Een fijne jeugd, een veilig thuis en een goede school.	22
Samenleven in leefbare kernen.	24
Een duurzame leefomgeving voor nu en de toekomst	26

Voorwoord

Wij zijn er voor iedereen

Ons plan voor een eerlijk en sociaal Vijfheerenlanden

De nieuwe gemeente Vijfheerenlanden is sinds 1 januari 2019 een feit. De PvdA Vijfheerenlanden ging de uitdaging aan onder het motto “Sociaal Verbonden Kernen”. Leefbaarheid, een sociale en zorgzame samenleving en een duurzame samenleving waren de thema’s waarvoor we ons gingen inzetten. En voor een belangrijk deel is dat ook gebeurd.

Maar niemand had gerekend op de Coronapandemie en bijkomende economische crisis. Ook niet op de uiteindelijke uitkomst van de Niemans affaire. Het Niemans dossier heeft grote gevolgen voor de financiële mogelijkheden van de gemeente.

De afgelopen twee jaar zijn een aantal structurele problemen in de Nederlandse samenleving – ook in Vijfheerenlanden – extra blootgelegd: een groeiende inkomensongelijkheid en een groeiende kansenongelijkheid in het onderwijs. Maar ook de verharding van onze maatschappij en een steeds groter wordende polarisatie tussen mensen.

De urgentie van een duurzamer samenleving is met de hevige overstromingen in Limburg en elders in Europa nog duidelijker geworden. Er moet nu echt werk gemaakt worden van het terugdringen van het opwarmen van de aarde. Dat zijn we verplicht aan onze kinderen en kleinkinderen.

De PvdA Vijfheerenlanden staat voor betrouwbare politiek, waarin we duidelijke keuzes durven te maken. We gaan goed om met elkaar en zijn er voor iedereen. We staan met elkaar voor grote uitdagingen, ook in onze gemeente Vijfheerenlanden. De PvdA Vijfheerenlanden gaat voor een eerlijk en sociaal Vijfheerenlanden.

Een Vijfheerenlanden waar:

- Iedereen goed en betaalbaar kan wonen
- Iedereen erbij hoort en mee kan doen;
- Iedereen recht heeft op gelijke kansen
- Iedereen zich veilig en gezond voelt

Kortom: we zijn er voor iedereen!

Leeswijzer

In dit verkiezingsprogramma kunt u als eerste lezen wat we de afgelopen jaren hebben bereikt. We zijn er trots op dat we onze verantwoordelijkheid in het college hebben kunnen nemen. Daarnaast heeft de gemeenteraadsfractie heel actief bijgedragen om een aantal zaken te veranderen. Daarna vindt u een overzicht van onze speerpunten. Dit zijn voor de PvdA Vijfheerenlanden de belangrijkste punten waarmee we de verkiezingen in gaan. In de hoofdstukken daarna hebben we onze speerpunten verder uitgeschreven aan de hand van zeven thema’s.

**Wat hebben
we bereikt**

Wat hebben we bereikt

De afgelopen raadsperiode hebben onze fractie en onze wethouder hard gewerkt om de gemeente Vijfheerenlanden een stukje eerlijker en socialer te maken. Dit kan natuurlijk alleen maar in samenwerking met andere partijen. De afgelopen periode hebben we dan ook veel samengewerkt om voor de punten die we belangrijk vinden, draagvlak te creëren. Graag laten we weten wat we hebben bereikt en waar we trots op zijn.

Deze besluiten hebben we voorgesteld of mee ingediend:

- Extra budget beschikbaar gesteld voor de sloop en nieuwbouw van Dorpshuis De Schakel in Nieuwland, want in elk dorp of wijk is een dorps huis of wijkgebouw!
- Openen grondexploitatie Hazelaarplein in Vianen. Hierdoor zijn de voorbereidingen gestart voor woningbouw met de afspraak dat er minimaal 30% sociale woningbouw komt en 10% midden huur.
- Wij hebben gestreden om het uitgangspunt “meer betaalbare woningen” toe te voegen in de Strategische Visie. We willen 30% sociale huurwoningen, 10% sociale koopwoningen en 10% voor midden huurwoningen. Helaas was er geen meerderheid voor dit voorstel. Maar bij alle stukken over woningbouw/ woonvisie hebben we nadrukkelijk aandacht gevraagd voor 50% sociaal (10% sociale koop, 10% midden huur 30% sociale huur).
- We stellen jaarlijks 1 miljoen euro beschikbaar voor inwonersinitiatieven. Inwonersinitiatieven zijn het cement in de samenleving. De besteding is uitgebreid naar culturele initiatieven.
- We vragen meer toeristenbelasting bij hotels dan voor andere overnachtingsmogelijkheden zoals campings en bed & breakfasts. Hiermee willen we de lokale ondernemers en het meerdaagse toerisme in het landelijk gebied stimuleren.
- We hebben extra geld beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het Dokter Reilinghplein in Leerdam. De herinrichting van het plein en de stationsomgeving geeft een impuls aan de economische activiteiten van de binnenstad van Leerdam.
- Bij het vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid hebben we de prioriteit ‘overlast gevende jongeren’ verbreed met de landelijk trend ‘zorg en veiligheid’. Uit onderzoek blijkt dat het aantal gevallen van huiselijk geweld en overlast door personen met verward gedrag significant toeneemt.
- De wethouder en fractie hebben veel aandacht besteed aan toegankelijke en persoonlijke zorg. Voor de Sociaal Maatschappelijke Agenda hebben we extra budget beschikbaar gesteld om deze agenda daadwerkelijk te kunnen implementeren en uit te voeren. Er is bijvoorbeeld veel aandacht voor de samenwerking tussen de sociale teams en maatregelen ten behoeve van kostenbeheersing.
- We hebben de mogelijkheden voor detailhandel bij agrarische bedrijven vergroot. We vinden het van groot belang dat streekproducten direct aan onze inwoners verkocht kunnen worden.
- We zetten in op het verbeteren van de biodiversiteit en zorgen bij alle activiteiten in Vijfheerenlanden voor maximale biodiversiteitsherstel.
- We hebben de leeftijd om een burgerinitiatief te kunnen indienen verlaagd naar 16 jaar.
- In de Strategische Visie is het hoofdstuk Veiligheid toegevoegd. Daarbij willen we dat inwoners niet alleen veilig zijn, maar zich ook veilig voelen.
- Voor het actieplan Armoede en schulden hebben we het initiatief genomen. Zo zijn er behalve preventieve maatregelen ook extra maatregelen in het plan opgenomen. De VHL-minimapas wordt ingevoerd, de draagkrachtgrens wordt verhoogd naar 130% van het minimumloon, de subsidie voor stichting Weekje weg wordt met twee jaar verlengd en we willen meer laagdrempelige inlooppunten waar inwoners terecht kunnen met een hulpvraag.

In samenwerking met het college is er op het volgende ingezet:

- Om op basis van het Regenboog Stembusakkoord jaarlijks op 11 oktober de regenboogvlag te hissen en een startnotitie voor te leggen met concrete aandachtspunten en doelstellingen ten aanzien van de LHBTI-emancipatie in Vijfheerenlanden.
- Er is gewerkt om Het Nationaal Glasmuseum nadrukkelijk te betrekken bij de promotie als 'City of Glass' en de verplaatsing van het Nationaal Glasmuseum naar het Dokter Reilinghplein te onderzoeken. De wethouder heeft vanuit zijn portefeuille ingezet op de promotie van Leerdam glasstad. Maar ook de verbinding gelegd tussen citymarketing Leerdam en Vianen. Een concrete actie was om de Historische vereniging Leerdam en een popup Glasmuseum onderdak te bieden in het voormalige ABN Amro-gebouw.
- Ook in Vijfheerenlanden is sprake van een lerarentekort en de PvdA heeft een motie ingediend 'Trots op de leraar' waarin we het college oproepen om in gesprek te gaan met de schooldirecties om scholen te ondersteunen de werkdruk te verlagen en daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.
- Een initiatiefvoorstel voor het Jeugdlintje hebben we mede ingediend om jeugd te stimuleren tot maatschappelijke betrokkenheid en ze daar vooral voor te bedanken.
- Een onderzoek te starten of het instellen van een laagdrempelige, onafhankelijke en toegankelijke ombudsfunctie een toegevoegde waarde heeft voor Vijfheerenlanden.
- Om de geluidsoverlast van motoren op voornamelijk de dijkwegen beter in beeld te krijgen en tegen te gaan. Dit te doen in overleg met de belangenorganisatie "Vijfheerenlanden Stiller" en verschillende omwonenden.
- Een onderzoek te starten naar een veiligere fietsoversteek bij de Zuid-Hollandweg in Leerdam.
- Het sluipverkeer in Vianen te onderzoeken en te komen met een oplossing van dit probleem.
- In de begroting wordt door college voorgesteld om een voor de verbetering van de infrastructuur een fonds van € 10 miljoen beschikbaar te stellen.
- Op het gebied van een fatsoenlijke arbeidsmarkt, wordt er binnenkort een collegevoorstel ingediend om bij de inkoop Social Return Of Investment (SROI) toe te passen. Een gedeelte van de inkoop wordt gebruikt om bijvoorbeeld mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Er is overeenstemming met de gemeentes Gorinchem en Molenlanden. Voor drie jaar sluit de gemeente Vijfheerenlanden zich aan bij de arbeidsmarkt Gorinchem. Onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn om een nieuwe arbeidsmarkt Midden-Nederland op te zetten. We hebben ons hard gemaakt voor de pensioenen van de werknemers van het Glasmuseum.
- De wethouder heeft gewerkt aan een Plan van Aanpak om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten binnen de organisatie van de gemeente Vijfheerenlanden. Inmiddels zijn er vijf extra ontwikkelplaatsen beschikbaar gekomen. De wethouder heeft zich ingezet om een goede overgang te realiseren voor cliënten van Wil naar Avres.



**Onze
speerpunten**



Onze speerpunten

We zijn er voor iedereen

Iedereen mag zich welkom weten en voelen. Het maakt niet uit waar je wieg heeft gestaan, of je arm bent of rijk. Met elkaar vormen we de gemeenschap binnen de gemeente Vijfheerenlanden.

Iedereen kan goed en betaalbaar wonen

Er zijn in onze gemeente voldoende betaalbare woningen, een diversiteit aan woningen in gemengde wijken en dorpen. We hebben een duurzame leefomgeving, voor nu en de toekomst. In onze leefbare kernen is aandacht voor veiligheid en overlast. Er is aandacht voor ontmoeting. Hiervoor zijn goede voorzieningen en is er ruimte voor sport, kunst en cultuur. Onze gemeente is aantrekkelijk voor haar eigen inwoners.

Iedereen hoort erbij en kan meedoen

Goed en betekenisvol werk zorgen ervoor dat iedereen mee kan doen. Armoede en schulden pakken we aan zodat je erbij kan horen. De gemeente Vijfheerenlanden is een gemeente die werkt vanuit vertrouwen en die de mensen in de gelegenheid stelt de regie over hun eigen leven te herpakken.

Iedereen heeft recht op gelijke kansen

Alle kinderen moeten een fijne jeugd een veilig thuis hebben. Een goede school draagt bij aan een goede ontwikkeling. Iedereen krijgt een eerlijke kans, de ruimte om te ontdekken wie je bent en de kans om je dromen waar te maken. De wijk waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn, mogen nooit bepalend zijn voor wie je later wordt.

Iedereen voelt zich veilig en gezond

In onze gemeente voelt iedereen zich veilig en gezond. Als hulp nodig is, staan de mensen centraal of staat jouw situatie centraal. We bieden passende hulp, met aandacht en echt contact voorkomen we eenzaamheid.

Uitwerking verkiezingsprogramma

Een fatsoenlijke, betaalbare en duurzame woning voor iedereen

De woningmarkt in de gemeente Vijfheerenlanden is overspannen. Het is voor starters nagenoeg onmogelijk om een fatsoenlijke en betaalbare woning te vinden. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen lopen soms wel op tot meer dan tien jaar. Middenhuur en betaalbare koop is slechts mondjesmaat voorradig. En terwijl woningcorporaties met kunst- en vliegwerk hun woonvoorraad op peil proberen te houden, gaan de marktpartijen er door de stijging van de huizenprijzen en speculatie met de grootste winsten vandoor.

Onze idealen van een dak boven je hoofd, genoeg ruimte om in te leven en betaalbare woonlasten zijn daardoor voor lang niet iedereen in Vijfheerenlanden op dit moment haalbaar. Ook de Rijksoverheid erkent inmiddels de wooncrisis en heeft het doel om voor 2030 meer dan 800.000 woningen extra te bouwen.

Maar met bouwen, bouwen, bouwen alleen komt het einde aan deze wooncrisis niet in zicht. Het tekort zal blijven oplopen, als de markt niet wordt beteugeld en het algemeen belang van voldoende betaalbare en fatsoenlijke woningen boven het maximaal rendement voor een kleine groep vastgoedondernemers, beleggers en projectontwikkelaars wordt gesteld. Of om met de woorden van de vroegere Amsterdamse PvdA wethouder Jan Schaefer te stellen: in geouwehoer kan je niet wonen!

Het wordt tijd dat we de regie terugpakken, met maatschappelijke verantwoordelijke projectontwikkelaars samenwerken en de volkshuisvesting in ere herstellen. Alleen dan kunnen we ervoor zorgen dat er in onze gemeente voldoende betaalbare woningen worden gebouwd.

Een krachtige gemeente is een sociaal diverse gemeente, waarin alle inkomensgroepen zijn vertegenwoordigd. We waken ervoor, dat er door het gebrek aan betaalbare woningen geen plaats meer is voor inwoners met lage en middeninkomens, en streven naar gemengde wijken en dorpen. Daarnaast houden we oog voor maatwerk in onze wijken en dorpen.

Onze keuzes

- Met actief grondbeleid stimuleren we de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen en voorkomen we dat grond in handen valt van speculerende beleggers en projectontwikkelaars.
- We leggen vast dat bij elk woningbouwproject (vanaf 10 woningen of meer) 30% sociaal, 10% middelduur en 10% sociale koop wordt gebouwd.
- We leggen vast in de prestatieafspraken met woningcorporaties hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren gebouwd gaan worden én hoeveel er maximaal verkocht mogen worden. In een “doelgroepenverordening” leggen we vast dat de sociale en middeldure huurwoningen 25 jaar behouden blijven, zodat deze woningen voor langere tijd betaalbaar blijven.
- We leggen in de prestatieafspraken met woningcorporaties ook onze ambitie vast dat we actief inzetten op doorstroom en hoe we dat willen doen. Een concreet voorbeeld hiervan is het project van groot naar beter. Dit is echter alleen van toepassing voor sociale huur, Scheefwonen wordt hierbij nog niet voldoende aangepakt.
- We bevorderen de doorstroom uit sociale woningen. Het is essentieel om ook voldoende middeldure huurwoningen (€ 750-950 per maand) en goedkope en middeldure koop te realiseren. Hiervoor maken we bindende afspraken met institutionele beleggers.
- We bevorderen de doorstroom van een- en tweepersoonshuishoudens uit eengezinswoningen door hen voorrang te verlenen bij de toewijzing van sociale huur en/of nieuwe middeldure appartementen. Projectontwikkelaars zullen dan nieuw opgeleverde appartementen minimaal een maand open moeten laten staan voor deze mensen.
- In de huisvestingsverordening leggen we voorrangregels vast voor het toewijzen van sociale- en middeldure huur aan jongeren en starters met lokale binding. Met name voor de kleine kernen in onze gemeente is dit belangrijk.

- We helpen mensen die in een ‘te dure’ woning wonen en daardoor onvoldoende huurtoeslag ontvangen. We vragen de woningbouwcorporaties deze groep te helpen verhuizen naar een goedkopere woning of hen in aanmerking laten komen voor een huurverlaging.
- We streven naar dorpen en wijken met een divers woningaanbod. In wijken en dorpen met meer dan 35% sociale huur bouwen we daarom een ander type woningen dan in wijken en dorpen met minder dan 25% sociale woningbouw. Zo zullen we bijvoorbeeld meer middeldure woningen bouwen in wijken en dorpen met 35% sociale huur. We voorkomen concentraties van bepaalde categorieën woningzoekenden in een buurt of appartementencomplex.
- Huurdersorganisaties en hun vertegenwoordiging zitten als volwaardige gesprekspartner aan tafel bij het maken van de prestatieafspraken met de woningcorporaties.
- Maatschappelijke opvang (zoals statushouders of beschermd wonen) regelen we door heel de gemeente, zodat dit niet alleen in de meest kwetsbare wijken gebeurt.

Een fatsoenlijke, betaalbare en duurzame woning voor iedereen. Vijfheerenlanden: Een krachtige gemeente, waarin alle inkomensgroepen zijn vertegenwoordigd. Een stad met betaalbare duurzame woningen en gemengde wijken.



Iedereen verdient goed, betekenisvol werk en inkomen

De coronacrisis heeft voor veel Nederlanders, ook in Vijfheerenlanden, duidelijk gemaakt hoe onzeker hun baan en inkomen kan zijn. Het is een onzekerheid die door de doorgaande flexibilisering van de arbeidsmarkt voor veel mensen ook al voor corona een gegeven was. Zzp'ers en mensen met een tijdelijk of nulurencontract hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. De concurrentie op arbeidsvoorwaarden en te veel werk dat niet beloond wordt, zijn symptomen van een arbeidsmarkt die niet meer goed functioneert. Een arbeidsmarkt waar tegelijkertijd kansen op een mooiere toekomst onbenut blijven.

Dat kan en moet anders. Iedereen verdient goed en betekenisvol werk en krijgt daarvoor een rechtvaardig inkomen. Werk is meer dan alleen een inkomen. Werk is de sleutel voor bestaanszekerheid, waardering, respect en tot deelname aan de samenleving. Met werk zijn mensen in staat een zelfstandig bestaan op te bouwen en hun talenten te ontwikkelen. Dat geldt zeker voor vrouwen. Veel gehuwde vrouwen in onze gemeente werken parttime, bijvoorbeeld in de zorg. Bij een scheiding staat hun financiële zelfstandigheid onder druk.

Voor ons is het antwoord duidelijk. Samen willen en kunnen we werken aan een samenleving waarin de mensen weer centraal staan, waarin plezier in ons werk voorop staat en waarin we werk van mensen beter belonen en de welvaart eerlijk delen. In plaats van een race naar de bodem willen we echte vooruitgang voor iedereen.

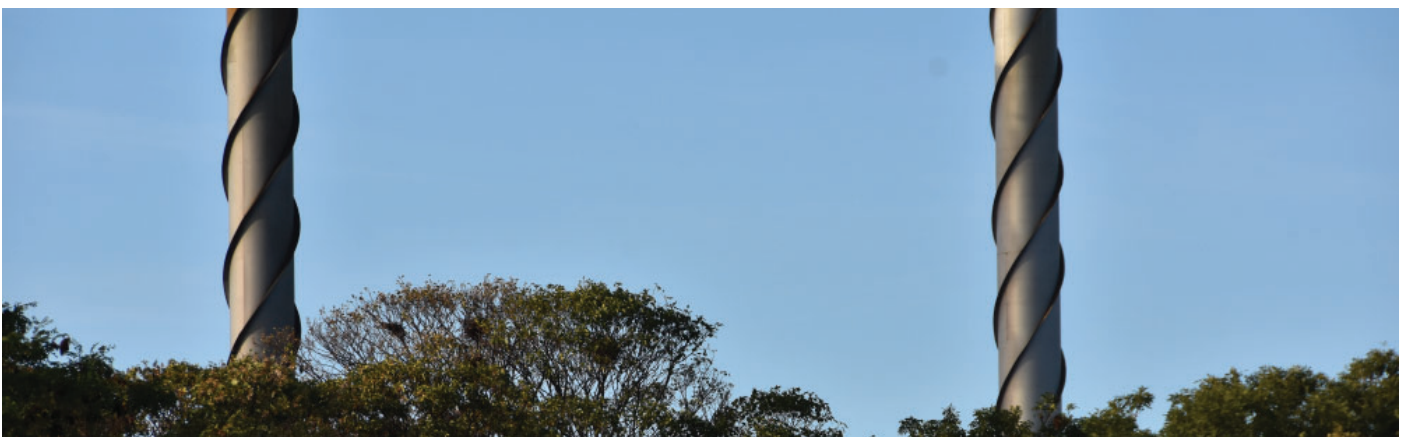
Werk is meer dan alleen een inkomen maar tegelijkertijd is het inkomen wel het eerste dat je nodig hebt om perspectief te hebben. Voor de PvdA Vijfheerenlanden is werk daarom betaald én goed werk. Daar hoort een fatsoenlijk salaris bij met goede arbeidsvoorwaarden.

Maar ook als het hebben van een baan (even) niet lukt, zorgen we dat mensen op een andere manier volwaardig mee kunnen doen. Voor iedereen in onze samenleving geldt meedoen naar vermogen op een manier die het beste bij hen past. In Nederland zitten nog steeds meer dan 400.000 mensen in de bijstand. In onze gemeente zijn dat bijna 1.000 mensen. Bijscholing, herscholing en omscholing zijn in de komende periode daarom belangrijker dan ooit. Zeker daar waar ons midden- en kleinbedrijf nog altijd mensen tekortkomt. Zodat iedereen kansen krijgt om mee te doen.

Veel mensen lukt het uitstekend om zelf de weg op de arbeidsmarkt te vinden, maar als het zelf niet lukt, bieden we de helpende hand. De gemeente gaat naast hen staan, biedt vertrouwen en houdt rekening met de persoonlijke omstandigheden.

In onze gemeente is vastgelegd dat bij aanbestedingen afspraken gemaakt worden over het percentage mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt dat in dienst wordt genomen (Social Return on Investment). Niet in alle gevallen wordt dat nageleefd. De komende vier jaar wordt hier, als het aan de PvdA Vijfheerenlanden ligt, stevig op ingezet.

De Participatiewet is geen succes. Ongeveer de helft van de gemeenten realiseert de taakstelling op het gebied van Nieuw Beschut Werk niet. De toegang tot nieuw beschut werk is moeilijk, de positie van jongeren na het praktijkonderwijs zorgelijk en bovendien zijn er vaak wachtlijsten. Voor de PvdA is dat onacceptabel. Jonggehandicapten met arbeidsvermogen hebben onder de werking van de Participatiewet een grotere kans op werk, maar hun inkomen is wel gedaald. Arbeidsgehandicapten hebben een kleinere kans op werk gekregen en als er werk is, is dit vaker tijdelijk. Ook dit is niet acceptabel.



Onze keuzes

- Iedereen heeft recht op werk. De PvdA streeft naar volledige werkgelegenheid en naar een arbeidsmarkt waar er voor iedereen een plek is.
- Als iemand om welke reden dan ook de stap naar betaald werk niet kan maken dan zorgen we dat mensen op een andere manier volwaardig mee kunnen blijven doen in de samenleving.
- Bij werk hoort loon. Zodra er gewerkt wordt hoort er een inkomen tegenover te staan.
- Als mensen in een participatie/re-integratietraject zitten, hebben we aandacht voor achterliggende problematiek zoals schulden, scheiding en mentale problemen. . We lossen deze problemen eerst op, zodat deze mensen zonder stress aan het werk kunnen gaan. We willen meer capaciteit realiseren om mensen te helpen bij hun re-integratie.
- We houden contact met iedereen die geen werk heeft. We wachten niet meer tot de formele overgang van WW (Werkloosheidswet) naar de bijstand, maar hebben ruim daarvoor een gesprek.
- Om mensen perspectief te bieden willen we in onze gemeente maximaal gebruik maken van de mogelijkheden van de Participatiewet. Dit doen we door mensen, die buiten de regels vallen (tijdelijk) te helpen aan voldoende inkomen, en door gebruik te maken van de mogelijkheid om verplichtingen, die de wet mensen oplegt, (tijdelijk) buiten werking te stellen als dat mensen in hun individuele situatie helpt.
- Sociale ontwikkelbedrijven bieden ook aan mensen met een arbeidsbeperking een baan. Deze bedrijven bieden passend en duurzaam werk, én de mogelijkheid voor mensen om zich te ontwikkelen. Sociale ontwikkelbedrijven zijn een springplank naar werk in het bedrijfsleven, maar ook een vangnet voor als dat even niet lukt.
- Sociale ondernemingen, die mensen met een afstand op de arbeidsmarkt in dienst nemen, willen we belonen. Deze ondernemingen steken hun nek uit, lopen extra risico en zijn meer tijd kwijt aan het inwerken en de begeleiding.
- Mensen die vanuit een uitkering (deels) aan het werk gaan, gaan er financieel op vooruit en krijgen recht op begeleiding, inclusief financiële coaching.
- We willen een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Op dit moment is actueel: doorstroomprogramma's tussen praktijkonderwijs/ mbo, vmbo/ mbo en bedrijfsleven voor leerlingen mbo niveau 1 en 2. Dit is landelijk beleid, maar op basis van vrijwilligheid van de onderwijsinstellingen. Hier willen we samen met de onderwijsinstellingen en bedrijfsleven komen tot een regionale/lokale aanpak. Hier hebben de onderwijsinstellingen ook hulp bij nodig. We houden contact met deze leerlingen totdat zij hun plek hebben gevonden in de arbeidsmarkt.
- We zorgen voor voldoende stageplekken voor jongeren op alle niveaus. Hier spreken we ook het lokale en regionale bedrijfsleven op aan. De beroepsbegeleidende leerweg (BBL) is hierbij een extra aandachtspunt. We vinden dat stageplekken er zijn om leerlingen te laten leren. Stagiaires zijn geen goedkope arbeidskrachten.
- Jongeren van het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) moeten een baangarantie krijgen. Deze jongeren hebben vaak een indicatie. We nemen hierin het initiatief. Kwetsbare jongeren willen ook aan het werk!
- Als pro- en vso-leerlingen, die nog bij hun ouders wonen, de school verlaten, maar geen baan vinden, krijgen ze geen uitkering. Dit is landelijk beleid, waar we als gemeente aan gebonden zijn. Onze gemeente houdt deze jongeren wel in het vizier en biedt ondersteuning bij het vinden van werk. Zodra dit landelijk wettelijk mogelijk wordt, schaffen we de zoekperiode van vier weken bij de aanvraag voor een uitkering voor deze jongeren af.

Iedereen verdient goed, betekenisvol werk en inkomen. Samen willen en kunnen we werken aan een samenleving waarin mensen centraal staan, waarin plezier in ons werk voorop staat en waarin we werk van mensen beter belonen en de welvaart eerlijker delen.

Een kansrijke toekomst zonder armoede

Bijna 5000 huishoudens, 12.500 inwoners onder wie circa 800 kinderen ondervinden in Vijfheerenlanden de druk van problematische geldzorgen. Het gaat met name om 'overlevingsschulden': structureel zijn er te weinig inkomsten om de vaste lasten te kunnen betalen. De overgrote meerderheid (70 procent) van de hulpaanvragen komt van mensen die al drie jaar of langer rond moeten komen van het absolute sociale minimum, dat betekent dat zij *nét* genoeg hadden om in hun levensonderhoud te voorzien. Voor de PvdA is dit onaanvaardbaar: schulden en armoede staan volwaardig meedoen in de samenleving in de weg.

Kinderen, die opgroeien in armoede, staan meteen op achterstand. Dat willen we niet. We strijden voor een kansrijke toekomst voor iedereen!

Mensen die in armoede en met schulden leven, verdienen vertrouwen en de wetenschap dat je er mag zijn en dat je ertoe doet. Maar ook dat je weet dat je geholpen kan worden en waar je deze hulp kunt vinden. Zodat je wordt geholpen om weerbaarder te worden en de regie van je eigen leven op te pakken.

De gemeente moet je steun en toeverlaat zijn. Te vaak is de overheid medeveroorzaker van de problematiek. We willen een goede schuldhulpverlening en een ruimhartig minima- en armoedebeleid. We willen meer mensen met financiële problemen eerder bereiken en helpen. Een schuldhulpverlening die iedereen bereikt die hulp nodig heeft. Op dit moment krijgt nog geen 10% van de mensen die recht hebben op hulp dit ook werkelijk.

De gemeente Vijfheerenlanden staat als schuldeiser naast je en niet tegenover je.

Onze keuzes

- We bereiken nog te weinig mensen die steun kunnen gebruiken. Als dit komt doordat mensen de gemeente niet vertrouwen of omdat zij zich schamen, dan gaan we hieraan werken!
- We gaan te allen tijde het gesprek aan en luisteren, want iedere situatie is uniek! Hiertoe willen we naast de Wijkwinkel in Vianen ook andere laagdrempelige inlooppunten in Leerdam-West, Ameide en Meerkerk realiseren.
- We monitoren en verbeteren de vroegsignalering en preventie en ook de resultaten van de uitvoering van ons armoedebeleid. Uitkomsten bespreken we per kwartaal in de raadscommissie, zodat we snel kunnen ingrijpen als dat nodig is.
- We helpen onze uitvoerings- en vrijwilligersorganisaties hun slagkracht uit te breiden.
- We stimuleren en faciliteren samenwerking tussen onze uitvoeringsorganisaties. De samenwerking is niet vrijblijvend. Na de vroegsignalering moet het aanbieden van de juiste hulp beter. De slagkracht van onze vrijwilligersorganisaties als Maatje Vijfheerenlanden en onze professionele welzijnsinstellingen Samen Doen en Welzijn Vianen moet beter benut worden.
- We kiezen voor snellere schuldhulpverlening en verkorten de duur van de schuldhulptrajecten. Trage schuldeisers moeten gedwongen worden mee te werken binnen redelijke termijnen.
- Waar nodig kopen we de schulden af en verstrekken we saneringskredieten of lanceren we een "pauzeknop". De terugbetalingstermijnen beperken we tot 2 jaar om mensen sneller perspectief te bieden.
- We leggen ons niet neer bij alles wat uit "Den Haag" komt. We zoeken de ruimte op die de regelgeving ons biedt. Zo gaan we ook de kostendelersnorm te lijf. We willen dat mensen 6 maanden lang op proef bij elkaar kunnen wonen, zonder dat zij hierdoor in problemen komen. Iedereen heeft namelijk recht op het ongestraft zoeken van een partner.
- De macht van incassobureaus, deurwaarders en malafide bewindvoerders perken we in. We willen hiervoor het convenant beschermingsbewind van Schuldhulpmaatje Nederland overnemen.

- We willen budgetondersteuners inzetten om te voorkomen dat er altijd bewindvoeders ingezet moeten worden en maken afspraken met de rechtbank, zodat mensen op de juiste plek terechtkomen en niet automatisch worden doorverwezen naar bewindvoering.
- Jongeren met problematische schulden worden ook geholpen hun leven weer op de rit te krijgen. Voorlichting aan jongeren moet worden verbeterd.
- We zoeken naar praktische oplossingen om kinderen tijdens bijzondere gebeurtenissen aandacht te geven. Zodat iedereen mee kan doen. Er zijn heel veel 'kindregelingen', maar weet iedereen die te vinden? In de week voor Sinterklaas willen we alle kinderen, waarvan de ouders gebruik maken van de schuldhulpverlening en/of een inkomen tot 130% van het sociaal minimum hebben, een cadeaubon geven. Daarnaast is een cadeau tijdens een verjaardag, of de mogelijkheid om op vakantie te gaan of een dagje weg te gaan naar een pretpark voor ieder kind belangrijk.

Een toekomst zonder armoede. Als je in armoede moet leven sta je in onze samenleving al met 3-0 achter. De Partij van de Arbeid wil dat de gemeente Vijfheerenlanden de armoede actief bestrijdt met alle middelen die zij heeft. Een gemeente die werkt vanuit vertrouwen en die de mensen in de gelegenheid stelt de regie over hun eigen leven te herpakken.



Iedereen voelt zich veilig en gezond

De gemeente is sinds 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning (wmo). Bij de overgang naar de gemeente zijn de budgetten met 25% gekort, waardoor de middelen volstrekt onvoldoende zijn. De PvdA vindt dat het beperkte budget nooit een belemmering mag zijn om de zorg te leveren die iemand nodig heeft. Als je ernstig of chronisch ziek bent of iemand in je omgeving is dat, en je hulp nodig hebt, dan is al het andere onbelangrijk. Je wilt er dan op kunnen rekenen dat jij of je naasten de juiste zorg en aandacht krijgen. Toch is dat lang geen vanzelfsprekendheid. Ook niet in een welvarend land als Nederland. Wie in armoede leeft, is vaker ongezond. Kinderen die in armoede opgroeien, hebben vaker een ongezonde levensstijl, waar ze vaak hun hele leven last van houden. De cijfers zijn om stil van te worden: mensen met hoge inkomens leven in ons land gemiddeld 7,5 jaar langer dan die met lage inkomens. Het verschil in het aantal gezonde levensjaren is zelfs ruim 18 jaar. Voor de PvdA is dit onverteerbaar.

Het abonnementstarief voor de huishoudelijke zorg in de Wmo bedraagt € 19,- per maand en is niet inkomensafhankelijk. Dit jaagt gemeenten op extra kosten.

Ook in de gemeente Vijfheerenlanden zullen we te maken krijgen met meer ouderen, en dus ook meer eenzaamheid. Mantelzorgers zitten vaak op afstand en plaatsen in de verzorgingshuizen in onze gemeente laten vaak op zich wachten, waardoor ouderen soms ver van hun naasten geplaatst moeten worden. Als er zorg nodig is dan wordt er vaak eerst gekeken of er familie in de buurt is die wat kunnen betekenen. We willen graag dat ouderen betrokken zijn bij de hulp die hen geboden wordt. Naasten en familie zijn daar vaak onontbeerlijk bij. De gemeente zou ruimer kunnen denken over zorg dichtbij huis als er kinderen/familie in de buurt wonen die zorg willen leveren aan hun oudere familielid. Op veel plekken is hier ruimte voor, vooral in de buitengebieden, in de vorm van bijvoorbeeld mantelzorgwoningen of pré mantelzorgwoningen. Ouderen kunnen dan vaak ook nog actief meewerken op het erf.

Daarnaast zou contact gezocht kunnen worden met MBO-scholen. Leerlingen moeten vaak maatschappelijke stages doen en deze zouden ingezet kunnen worden tegen eenzaamheid bij ouderen. Jongeren en ouderen is in de praktijk vaak een goede "match". Ook sociale wijkteams kunnen de samenwerking met scholen zoeken.

Ook zijn er vaak bij welzijnsinstellingen cliënten die in de plantsoenen werken die het vaak heel leuk vinden om samen met ouderen in volkstuintjes te werken. Sociale wijkteams zouden hier projecten van kunnen maken. De sociale wijkteams zouden samen met de welzijnsinstellingen aan de slag kunnen gaan om dit soort projecten op zich te nemen.

Onze keuzes

- Inwoners die zijn aangewezen op hulp van de gemeente worden vanuit de basishouding vertrouwen goed geholpen, ook als dat meer kost dan de gemeente daarvoor van het Rijk krijgt. Goede zorg is voor ons het belangrijkste uitgangspunt.
- De sociale wijkteams in de gemeente moeten de mensen in de wijken en dorpen waar ze werken goed kennen, zodat ze hen goed kunnen helpen. Goed helpen betekent voor ons niet alleen helpen als er behoefte aan hulp is, maar er moet ook tijd en budget zijn om problemen te voorkomen.
- Bij het helpen van mensen staan de mensen centraal. We bieden passende hulp! Eén gezin-één plan is daarbij het uitgangspunt.
- De inwoners die op de hulp zijn aangewezen betrekken we actief bij het nadenken over de inhoud en de uitvoering van hun hulp. Immers, zij moeten geholpen worden de eigen regie te kunnen voeren.
- We willen dat de gemeente zich maximaal inspant om te bereiken dat mensen met een handicap volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving.

- Inwoners die als gevolg van een handicap of beperking langdurig zijn aangewezen op hulp van de gemeente, moeten de zekerheid hebben dat ze die hulp ook gedurende langere tijd zullen krijgen. Jaarlijkse “keukentafelgesprekken” zijn in onze ogen vaak niet nodig en een onnodige last voor de zorgvrager en de uitvoeringsorganisatie. Tijd die beter benut moet worden.
- Mantelzorgers zijn belangrijk in onze samenleving, we ondersteunen ze maximaal en ontlasten ze als dat wenselijk is door middel van respijtzorg.
- Jonge mantelzorgers blijven nog te vaak buiten beeld. We willen onderwijs en welzijnswerk inschakelen om deze jongeren in beeld te krijgen.
- We doen er alles aan om met zorgmijders in contact te komen. Onze mensen in de wijken/dorpen leggen actief contact met inwoners en wachten niet tot het laatste moment om te ondersteunen.
- Veel mensen, die lange tijd zorg nodig hebben, zoals mensen met psychische klachten, verliezen hun maatschappelijke relaties. Daarom willen we alles op alles zetten om wachttijden te voorkomen. Naast medische zorg en medicatie bieden we daarom ondersteuning op het gebied van welzijn en werk.
- Onze gemeente neemt de vrijheid om op zoek te gaan naar alternatieven om anders om te gaan met het abonnementstarief in de Wmo.
- Mensen wonen zo lang mogelijk thuis in hun eigen wijk/dorp. Tegelijkertijd zien we dat bij ouderen eenzaamheid en dementie vaker voorkomen. Het bestrijden van eenzaamheid zien we als onze maatschappelijke opgave: liever elke week iemand, die langsgaat bij kwetsbare ouderen om te vragen hoe het gaat en wat er nodig is, dan dat we alles vertalen in het maximumaantal uren huishoudelijke hulp.
- In alle vormen van ondersteuning, toegang tot voorzieningen, regelingen en communicatie houden we rekening met laaggeletterden.
- We zetten in op het clusteren van zorgaanbod en stimuleren kleinschalige woon-zorginitiatieven, zoals ‘Knarrenhofjes’
- In onze vergrijzende plattelandskernen zijn gezondheidsvoorzieningen essentieel. We zorgen ervoor dat er vanuit de verschillende zorgdisciplines altijd een zorgverlener minimaal een aantal uur per week aanwezig is in de kernen.

Iedereen voelt zich veilig en gezond. Bij het helpen van mensen staan de mensen centraal. We bieden passende hulp! Met aandacht en echt contact voorkomen we eenzaamheid.



Een fijne jeugd, een veilig thuis en een goede school

Ieder kind verdient een fijne jeugd, een veilig thuis en een goede school. Op school maak je vrienden, word je uitgedaagd om te ontdekken wie je bent en word je in staat gesteld om je dromen waar te maken. De wijk waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn, mogen nooit bepalend zijn voor wie je later wordt.

Voor de PvdA Vijfheerenlanden is het onaanvaardbaar dat niet iedereen een eerlijke kans krijgt. We doen er in onze gemeente alles aan om leerachterstanden en laaggeletterdheid tegen te gaan en de kansengelijkheid te bevorderen.

De gemeente brengt samen met scholen en kinderopvang voor de gehele gemeente in kaart wat en waar de problemen zijn. Op basis daarvan maken we samen een programma met passende oplossingen om ongelijkheid tegen te gaan. Sport- en culturele activiteiten zijn daarbij essentieel. Deze bieden kinderen de mogelijkheid hun talenten te ontwikkelen en daarmee zelfvertrouwen op te bouwen. Waardoor leerprestaties verbeteren. Het aanbod professionele culturele activiteiten voor kinderen is door extra inzet op bewegen de afgelopen jaren vermindert en verdient uitbreiding. De ervaringen en voorzieningen zoals die tot nu toe in Leerdam zijn opgebouwd kunnen gebruikt worden voor de gehele gemeente. Voor de leeftijdsgroep 0 – 12 jaar is al veel in gang gezet.

Voor de PvdA Vijfheerenlanden is de school en de kinderopvang de plek waar je leeftijdsgenoten ontmoet, de plek waar je veilig voelt en waar je een eerlijke start in het leven maakt. De PvdA Vijfheerenlanden zet in op het stimuleren van kansengelijkheid en talentontwikkeling van alle kinderen in Vijfheerenlanden. Dat kan alleen als school meer is dan het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden. En aansluitend een samenhangend aanbod, buiten schooltijden, maar verbonden aan school en wijk wordt gerealiseerd. Met name in die wijken waar de achterstanden het grootst zijn. Zoals in de wijk De Hagen in Vianen, en Leerdam-West. Voorschoolse voorzieningen en school richten zich bij het bestrijden van achterstanden op meer dan “taal”-programma's. Daarbij wordt een koppeling gemaakt met de thuissituatie en leefomgeving van het kind. Programma's waarbij de rol van ouders als opvoeders wordt versterkt zijn van belang.

Ook na de basisschool is een goed geschakeld aanbod van belang. Vrijtijdsvoorzieningen en ambulante jongerenwerk leggen het contact en gaan een verbinding met de jongeren aan. Zij vormen de schakel, ook bij het begeleiden naar werk, daar waar dat nodig is.

De grote diversiteit binnen de gemeente, van bijna stedelijke wijken in Vianen en Leerdam, en de vele plattelands dorpskernen vragen een gedifferentieerde aanpak van het jongerenwerk. Problematiek zit soms verborgen achter de voordeur. En op sommige plaatsen duidelijk op straat, waar jongeren gebruikt worden als geldezel, om drugspakketjes te halen en brengen of zich bezighouden met afpersing. Met goede begeleiding is het mogelijk (een deel) van deze jongeren uit het criminele circuit te laten stappen en te begeleiden naar werk. Ze zijn dan een voorbeeld voor anderen. Daarmee neemt de veiligheid van de wijk toe. Het jongerenwerk heeft van de gemeente een brede opdracht gekregen. We stimuleren de verbinding tussen scholen en jongerenwerk. De huidige capaciteit (3,8 fte) maakt het in een gemeente van 55.000 inwoners, 16 kernen en enkele problematische wijken in Vianen en Leerdam én een beperkte politiecapaciteit (landelijk beleid) ingewikkeld echt effectief in te zetten op de risicogroepen. De PvdA Vijfheerenlanden vindt een effectieve inzet op de risicogroepen in met name de Hagen en Leerdam-West noodzakelijk. Daarmee kan een verdere uitbreiding van de risicogroepen worden voorkomen en de veiligheid van de wijken toenemen. Dat kan alleen door een flinke uitbreiding van het jongerenwerk.

Onze keuzes

- Ieder kind verdient een eerlijke start. Daar waar dit niet het geval is zetten we extra programma's in en daar waar noodzakelijk vernieuwen we de aanpak.
- We investeren extra in voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en voorkomen dat peuters en kleuters uit kwetsbare gezinnen met een achterstand aan hun schoolcarrière beginnen.
- Ons ideaal is een brede school voor ieder kind. De school, gratis kinderopvang, voldoende buitenschoolse activiteiten en brede talentontwikkeling vormen samen brede scholen.
- We zetten voor de korte termijn vooral in op de wijken De Hagen (Vianen) en Leerdam-West.
- We zetten in op een doorlopende ontwikkellijn. Dat vraagt samenwerking en overdracht tussen voorzieningen. In de bestaande situatie is die samenwerking vaak al tot stand gekomen tussen basisscholen en kinderopvang/peuterwerk, maar verdient verdere verdieping. Ook de uitwisseling tussen BSO en basisscholen verdient aandacht.
- We zetten in op ondersteuning van organisaties om de talentontwikkelingsprogramma's tot uitvoering te brengen. En daar waar nodig faciliteert de gemeente coördinatoren.
- In onze naschoolse opvang is de bestrijding van laaggeletterdheid één van de speerpunten en worden kinderen met informele lesmethodes uitgedaagd om meer te lezen.
- We investeren in culturele activiteiten voor kinderen en jongeren die passen in de talentontwikkelingsprogramma's.
- We willen dat alle kinderen toegang hebben tot leuk, goed en uitdagend speelgoed. Een speeltheek zou hiervoor een mooie toevoeging zijn. Maar ook particuliere initiatieven kunnen hieraan bijdragen.
- We zetten in op een flinke uitbreiding van het jongerenwerk met de opdracht het aanbieden en organiseren van activiteiten om jongeren buiten de criminaliteit te houden of te begeleiden uit het criminele circuit te stappen.

Een fijne jeugd, een veilig thuis en een goede school. Iedereen krijgt een eerlijke kans, de ruimte om te ontdekken wie je bent en de kans om je dromen waar te maken. De wijk waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn, mogen nooit bepalend zijn voor wie je later wordt.



Samenleven in leefbare kernen

Samen zetten we ons in voor de leefbaarheid en sociale samenhang in onze gemeente Vijfheerenlanden. Samenleven is meer dan alleen stenen en gebouwen, het is vooral ook hoe we met elkaar samenleven of dat graag zouden willen. We leven met z'n allen in onze schitterende gemeente. We vinden dat er meer aandacht moet komen voor ontmoeting. Initiatieven vanuit buurten, wijken of kernen die gericht zijn op de ontmoeting willen we ondersteunen. De dienstverlening van de gemeente moet zich aanpassen aan de behoeften en wensen die leven in de wijken en dorpen. De inwoners zijn daarbij leidend. Ieder dorp of iedere wijk in onze nieuwe gemeente heeft zijn eigen karakter. De behoefte van de inwoners van Hagestein zullen anders zijn dan de inwoners van Leerdam Oost of in Meerkerk.

Belangrijk voor de leefbaarheid van dorpen en wijken is dat er, naar behoefte, goede voorzieningen zijn zoals een dorpshuis of wijkcentrum. Het voortbestaan van de school is, voor met name de kleine kernen, van groot belang. Een bibliotheekvoorziening en een vitaal en gevarieerd winkelbestand dragen verder bij aan de kwaliteit van wonen in de kernen. Voor onze gemeente zijn goede toegankelijkheid, verkeersveiligheid, acceptabele aanrijdtijden voor hulpdiensten en een gastvrije uitstraling belangrijk.

Een aantrekkelijk vestigingsklimaat wordt medebepaald door het aanbod van sport, kunst en cultuur. Cultuur brengt ons bij elkaar, inspireert, laat ons kritisch kijken en draagt bij aan onze ontwikkeling. Het samen genieten van cultuur bouwt bruggen tussen mensen en meningen en draagt bij aan het voorkomen van gescheiden werelden. Cultuur moet kortom van ons allemaal zijn en niet enkel weggelegd voor de 'elite'.

Sporten is belangrijk voor de gezondheid van jong en oud, maar zeker net zo belangrijk is het samen bezig zijn. Sport moet voor alle leeftijden in de gemeente Vijfheerenlanden mogelijk zijn. Dit gaat zowel over het individueel kunnen sporten als de toegang hebben tot sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Sport is gezond, verbindt en draagt bij aan participatie in de samenleving.

Ons gebied heeft heel veel moois te bieden, recreatie en toerisme zijn belangrijk. Hiervoor zetten we in op kleinschalige, meerdaagse overnachtingen. Ruimte voor B&B's en camperplekken dragen hieraan bij.

Onze keuzes

- We willen wonen in een prettige, schone, hele, groene, veilige en voor iedereen toegankelijke omgeving, die goed onderhouden wordt.
- We willen dat ontwikkelaars meebetalen aan de inrichting van de openbare ruimte in de ruime zin van het woord. (Wijkvoorzieningen en groen). Wil een ontwikkelaar dat niet, dan kan deze ontwikkelaar niet bouwen in onze gemeente.
- Inwoners moeten hierbij een stem hebben. De gemeente moet naar de inwoners toekomen (van buiten naar binnen) en hen faciliteren bij het helpen uitvoeren van ideeën en wensen.
- We willen dat onze kernen goed bereikbaar zijn. Hiervoor is goed openbaar vervoer essentieel.
- Onze kernen zijn groen en er zijn voldoende uitdagende speelplekken voor onze kinderen. We ondersteunen initiatieven van inwoners bij de vergroening van hun buurt, straat of wijk.
- Iedereen moet zich veilig van A naar B kunnen verplaatsen, maar met name de kwetsbare verkeersdeelnemers. We willen daarom inzetten op verkeersveiligheidsprojecten zoals School op Seef en School-thuisroutes, in combinatie met verkeerseducatieprogramma's zoals schoolfietsexamens. Voor het buitengebied is er een programma Veilig Omgaan Met Opvallend Landbouwverkeer.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte (en overheidsgebouwen) is het belangrijk dat deze goed toegankelijk is voor mensen met een beperking, maar bijvoorbeeld ook voor kinderwagens en rollators. We willen voor eens en altijd een einde maken aan ontoegankelijkheid.
- Bewegen is belangrijk, daarom moet de kwaliteit van binnen- en buitensportgelegenheden en speelvoorzieningen bewaakt worden.

- We maken ons sterk voor activiteiten die inwoners verbinden, bijvoorbeeld via de dorps- en wijkraden, maar ook via individuele bewonersinitiatieven. Daar moeten blijvend financiële middelen voor beschikbaar blijven. Nog steeds ondervinden inwoners stroperige gemeentelijke bureaucratie. Dit bannen we uit.
- We willen dat in ieder dorp/kern/wijk een betaalbare en laagdrempelige ontmoetingsplek is voor verenigingen, hiervoor is een eenduidig en helder beleid nodig ten aanzien van de dorpshuizen. We maken afspraken over commerciële prijzen versus prijzen voor maatschappelijke doeleinden.
- Dorpshuizen kampen met hoge exploitatiekosten (onderhoud gebouwen, energielasten), terwijl verenigingen (de gebruikers) kleiner worden of zelfs verdwijnen. De gemeente zal dus ook financieel moeten ondersteunen, bijvoorbeeld door middel van een “voorziening onderhoud dorpshuizen”.

Samenleven in leefbare kernen. We leven met z'n allen in onze schitterende gemeente. We vinden dan ook dat er meer aandacht moet komen voor ontmoeting. Dit gebeurt in de vorm van goede voorzieningen, ruimte voor sport, kunst en cultuur. Onze gemeente is aantrekkelijk voor haar eigen inwoners, maar heeft ook veel moois te bieden voor toeristen.



Een duurzame leefomgeving, voor nu en de toekomst

Een schone, duurzame, biodiverse en eerlijke koers is nodig. In de komende jaren zetten we in onze gemeente alles op alles om de nu al merkbare gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte, heftige regenbuien en langdurige droogte zo goed als mogelijk op te vangen. Een wereld met minder CO₂-uitstoot en een betere luchtkwaliteit, met geïsoleerde huizen, betaalbare energielasten en meer duurzame werkgelegenheid is naast een absolute noodzaak, vooral ook een mooi perspectief.

Als PvdA Vijfheerenlanden staan we voor een duurzame leefomgeving, voor nu, maar zeker ook voor de toekomst. Duurzaamheid is een breed begrip, want naast energiebesparing en het opwekken van duurzame energie gaat het ook over een prettige en biodiverse leefomgeving waar iedereen betrokken is. De PvdA wil zich actief inzetten op verschillende gebieden van duurzaamheid om zo een mooie en leefbare gemeente Vijfheerenlanden te realiseren.

Bij 'harde duurzaamheid' gaat het bijvoorbeeld over energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Duurzaamheid kent ook een zachte kant. Denk bijvoorbeeld aan maatschappelijke betrokkenheid en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals (SDG's)).

Bij het halen van de milieudoelstellingen is het van groot belang dat we inwoners betrekken en meenemen in de plannen. Inwoners van de gemeente Vijfheerenlanden faciliteren we zo goed mogelijk om zelf milieuvriendelijke en duurzame keuzes te maken in hun huis en in de kern of wijk. Nu zien we dat huishoudens met hoge inkomens hun huis met subsidies kunnen verduurzamen. Terwijl gezinnen met lage inkomens in hun tochtige woning met hoge energielasten achterblijven. Dat is oneerlijk en funest voor het draagvlak. Daarnaast willen we dat de voorlichting concreter wordt. Door van elkaar te leren kunnen we onze ambities beter en sneller realiseren.

Om de klimaatdoelstellingen te halen is de verduurzaming van woningen belangrijk. Door woningen te isoleren neemt het energiegebruik en de CO₂-uitstoot af en krijgen inwoners een lagere energierekening. Duurzaamheid en klimaat mogen nooit leiden tot een tweedeling tussen klimaatwinnaars en -verliezers. We willen dat iedereen mee kan doen en iedereen meeprofiteert. Door als overheid het goede voorbeeld te geven is veel te bereiken. We willen dat de gemeente Vijfheerenlanden hierop actief inzet. Daarnaast wil de PvdA kijken naar meer mogelijkheden om hernieuwbare energie op te wekken binnen de gemeente (zonne-energie, windenergie, biomassa, etc.)

Naast aandacht voor ons eigen huisje, boompje & beestje hebben we als gemeente ook een taak om oog te houden voor de maatschappij. Als gemeente zijn we ook – zij het een klein - radartje binnen de hele wereld. We willen dat de gemeente Vijfheerenlanden zich actief inzet. Het nastreven van de Duurzame ontwikkeldoelen is daarbij een heel concrete handreiking. Solidariteit betekent voor ons dat we niet alleen voor onszelf en onze eigen kring opkomen, maar juist ook voor de ander. De Sustainable Development Goals ([SDG Nederland | Alles over de Duurzame Ontwikkelingsdoelen](#)) worden standaard in het gemeentelijk beleid opgenomen.

Onze keuzes

- Duurzaamheid moet toegankelijk zijn voor iedereen. Met woningcorporaties maken we afspraken over de verduurzaming van de bestaande woningen (aantallen, termijnen en niveaus). We betrekken vanzelfsprekend de huurders bij deze afspraken.
- Met subsidies voor het verduurzamen van woningen zorgen we ervoor, dat al onze inwoners - en niet alleen die met hoge inkomens - de overgang naar duurzame energie en energiezuinige woningen kunnen maken.
- Als het gaat om de bouw van nieuwe wijken en woningen, streven we het hoogst haalbare na op het gebied van duurzaamheid. Nieuwe woningen hebben minimaal energielabel A.
- We zetten in op actieve voorlichting over de mogelijkheden van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie. Goede informatie over zinvolle systemen, goede leveranciers en hulp bij subsidie en duurzaamheidsleningen zien we als gemeentelijke taak.

- We geven het goede voorbeeld: Het gemeentehuis duurzaam en energieneutraal, scholen inrichten als groene (& gezonde) scholen en alle dienstauto's elektrisch.
- We zetten in op milieubewust en ecologisch groenbeheer en inrichting van de openbare ruimte. Herstel en verbeteren van de biodiversiteit en klimaatadaptatie staat hierbij voorop. Meer groen zorgt ervoor dat de hittestress afneemt. We verbeteren de doorwatering, zodat de wateroverlast bij hevige regenbuien verdwijnt.
- We stimuleren en geven ruimte aan innovatieve initiatieven (energiecoöperaties, deelauto's, etc.) die zorgen voor een duurzamer, groener en milieuvriendelijkere gemeente. Duurzame bewonersinitiatieven kunnen hiervoor worden gehonoreerd.
- We voeren een duurzaamheidstoets bij ons inkoop- en aanbestedingsbeleid in. Voortaan koopt de gemeente alleen nog in bij partijen, die circulair en duurzaam werken.
- De PvdA Vijfheerenlanden wil eerst de beschikbare daken benutten voor zonnepanelen en we blijven nadenken over zonneparken en windparken. Zoeklocaties vinden we bij voorkeur langs wegen en niet in de natuur. Op voorhand wijzen we geen zoeklocaties af, maar wegen deze in het totaal van de Regionale Energietransitie.
- Ook willen we kleinschalige oplossingen bevorderen (zoals bijvoorbeeld nestkastjes, het vergroenen van daken en regentonnen. De subsidie voor bewonersinitiatieven moet hiervoor ook de mogelijkheid bieden.
- We bouwen natuurinclusief. Voor Vijfheerenlanden betekent dat buiten materiaalgebruik we ook voorzieningen aanbrengen om de biodiversiteit te verbeteren. We moeten ook denken aan onze inwoners als vleermuizen, gierzwaluwen, egels enz.
- We willen in onze gemeente naar een circulaire economie, waar al het afval hergebruikt wordt. Daarom scheiden onze inwoners plastic, metaal en drankenkartons (pmd), papier, groente, fruit en tuinafval (gft) en restafval. Maar hebben we ook oog voor kringloopcentra, repaircafés en andere initiatieven om afval te beperken.

Een duurzame leefomgeving, voor nu en de toekomst. De PvdA staat voor een duurzame leefomgeving voor iedereen, waarbij schoon en eerlijk centraal staan. De PvdA wil zich actief inzetten op verschillende aspecten van duurzaamheid om zo een mooie en leefbare gemeente Vijfheerenlanden te realiseren voor nu en in de toekomst. Betrokkenheid, kennis(overdracht) en het goede voorbeeld zijn hierbij de belangrijkste pijlers.



